

Sygn. akt: III U 648/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2013 r. w O.

sprawy z odwołania J. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania J. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 13.03.2013r. znak (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. A. prawo do świadczenia przedemerytalnego od 13 kwietnia 2013r.,
2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala,
3. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt: III U 648/13

UZASADNIENIE

W dniu 13.03.2013r. J. A. złożył w Oddziale ZUS w P. Inspektorat w P. wniosek o ustalenie uprawnień do świadczenia przedemerytalnego.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 13.03.2013r. ZUS odmówił J. A. prawa do tego świadczenia wskazując, że ubezpieczony był członkiem Spółdzielni Pracy Produkcji (...) w W., zatrudnionym na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, a więc nie był zatrudniony z ramach pracowniczego stosunku pracy lub stosunku służbowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Nadto organ rentowy uznał, iż J. A. nie wykazał wymaganego stażu pracy w ilości 40 lat, a jedynie 39 lat 8 miesięcy i 17 dni.

W odwołaniu od tej decyzji J. A. podniósł, że pozostawał ze Spółdzielnią Pracy Produkcji (...) w stosunku pracy, zgodnie z art. 22 § 1 kp. Dodał, że zgodnie z art. 182 § 1 Prawa Spółdzielczego, spółdzielnia i członek spółdzielni mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy. Wskazał też, że posiada staż pracy w ilości 40 lat, bowiem w okresie od 23.04.1979r. do 13.08.1979r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wskazał, że za zatrudnienie uprawniające go do świadczenia przedemerytalnego, w świetle przepisów ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, uważa się wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy lub stosunku służbowego. Ponieważ zaś odwołujący był zatrudniony na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, brak jest podstaw do przyznania wnioskowanego świadczenia. Nadto ZUS wskazał, że odwołujący nie udowodnił wymaganego stażu pracy w ilości 40 lat, a jedynie 39 lat 8 miesięcy i 17 dni.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie J. A. od decyzji ZUS z dnia 13.03.2013r. jest zasadne, bowiem spełnia on przesłanki do uzyskania świadczenia przedemerytalnego.

Podstawą ubiegania się przez odwołującego o prawo do świadczenia przedemerytalnego jest art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych, zgodnie z którym prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzn.

Przepis art. 2 ust. 3 cytowanej ustawy stanowi zaś, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Z akt ZUS wynika, iż J. A. wniosek o świadczenie przedemerytalne złożył w dniu 14.01.2013r. a w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych wskazał swoje okresy zatrudnienia. Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy uwzględnił te wszystkie okresy i uznał, iż odwołujący nie wykazał wymaganego stażu pracy w ilości 40 lat, a jedynie 39 lat 8 miesięcy i 17 dni.

J. A. nie kwestionował w/w stanowiska organu rentowego. W odwołaniu podniósł jednak, iż w okresie od 23.04.1979r. do 13.08.1979r. był jeszcze zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. i wniósł o zaliczenie tego okresu do stażu pracy.

W ocenie Sądu odwołujący wykazał w/w okres zatrudnienia. Na okoliczność tego zatrudnienia złożył bowiem przed Sądem zaświadczenie, wystawione w dniu 23.04.2013r. przez V.f. Sp. z o.o. w O., w którym wskazano, iż w okresie od 23.04.1979r. do 13.08.1979r. J. A. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku pracownika fizycznego (k. 43a.s.). W zaświadczeniu tym wskazano nadto, iż stosunek pracy odwołującego został rozwiązany samowolnie przez pracownika.

Zdaniem Sądu przedmiotowe zaświadczenie jest wiarygodne, zostało bowiem wystawione przez przechowawcę akt osobowych odwołującego na podstawie rejestru pracowników sezonowych za 1979r. Do przedmiotowego zaświadczenia przechowawca załączył wyciąg z tego rejestru, w części obejmującej J. A.. W rejestrze tym znajdują się dane dotyczące daty początkowej i końcowej zatrudnienia odwołującego, data i miejsce jego urodzenia, zgodne

z danymi zawartymi w aktach ZUS, stawka godzinowa oraz adnotacja o samowolnym rozwiązaniu umowy z dniem 13.08.1979r. (k. 44a.s.).

Dane zawarte w w/w zaświadczeniu i rejestrze korelują z zeznaniami J. A., który zeznał, iż w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. był zatrudniony na stanowisku pracownika fizycznego, melioranta i wykonywał prace przy budowach przepustów na rowach, układaniu rur i zalewaniu ich betonem. Odwołujący zeznał również, że pracował codziennie po 8 godzin a stosunek pracy rozwiązał sam, bowiem znalazł inną pracę.

Zdaniem Sądu zeznania odwołującego w połączeniu z w/w zaświadczeniem o zatrudnieniu i rejestrem pracowników mogą stanowić podstawę do zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. od 23.04.1979r. do 13.08.1979r., tj. 3 miesiące i 21 dni. Po zaliczeniu tego okresu odwołujący spełni warunek posiadania 40-letniego stażu pracy.

W ocenie Sądu J. A. spełnia też pozostałe przesłanki wymagane do przyznania mu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Bezsporne było, że z dniem 30.06.2012r. z odwołującym został rozwiązany stosunek pracy ze Spółdzielnią Pracy Produkcji (...) w W. Zakład Produkcji (...) w C.. Ze świadectwa pracy z k. 8 akt ZUS wynika, iż umowa została rozwiązana z powodu likwidacji Spółdzielni. Poza sporem pozostawało też, że J. A. od dnia 03.07.2012r. został zarejestrowany jako bezrobotny i jest nim nadal. Poza sporem pozostawało też, że w okresie od 11.07.2012r. do 31.12.2012r. i nadal odwołujący pobiera zasiłek dla bezrobotnych i w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Sporne pozostawało jedynie to czy przez zawarcie ze Spółdzielnią Pracy Produkcji (...) w W. Zakładem Produkcji (...) w C. spółdzielczej umowy o pracę odwołujący pozostawał w „stosunku pracy” w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Sąd w tym zakresie podzielił argumentację przedstawioną przez odwołującego. Podkreślić należy, że z literalnej treści art. 2 ust. 1 pkt 5 cytowanej wyżej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wynika, iż prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakład pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzn.

W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym zatrudnienie na podstawie spółdzielczej umowy o pracę nie mieści się w pojęciu stosunku pracy nie znajduje uzasadnienia w przepisach kodeksu pracy. Zgodnie z art. 77 § 1 kp stosunek pracy między spółdzielnią pracy a jej członkiem nawiązuje się przez spółdzielczą umowę o pracę. Zgodnie zaś z art. 77 § 2 kp stosunek pracy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę reguluje ustawa – prawo spółdzielcze, a w zakresie nie uregulowanym odmiennie tą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu pracy. Z treści cytowanych przepisów wynika więc jednoznacznie, że na skutek zawarcia spółdzielczej umowy o pracę, członka spółdzielni ze spółdzielnią łączy stosunek pracy. Tak powstały stosunek pracy charakteryzuje się ścisłym związaniem ze stosunkiem członkostwa w spółdzielni. Cechą charakterystyczną spółdzielczej umowy o pracę jest większa niż przy zwykłej umowie o pracę ochrona trwałości stosunku pracy i obowiązek pozostawania stron umowy w spółdzielczym stosunku pracy, co wynika z art. 182 § 1 ustawy z dnia 16.09.1982r. Prawo Spółdzielcze, zgodnie z którym spółdzielnia i członek spółdzielni mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy. Zważywszy na powyższe nie budzi wątpliwości, że odwołujący w okresie od 01.10.1990r. do 30.06.2012r. pozostawał ze Spółdzielnią Pracy Produkcji (...) w W. Zakład Produkcji (...) w C. w stosunku pracy.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Sąd uznał, że J. A. spełnił wszystkie warunki do uzyskania świadczenia przedemerytalnego.

Z tych względów, Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 13.03.2013r. i przyznał odwołującemu prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Sąd uznał, iż należy orzec merytorycznie o przyznaniu świadczenia, mimo że odwołujący okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. od 23.04.1979r. do 13.08.1979r. wskazał dopiero w odwołaniu. Pełnomocnik ZUS, obecny na pierwszej i ostatniej rozprawie, nie kwestionował dokumentacji potwierdzającej okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. a po zaliczeniu tego okresu odwołujący posiadał wymagany 40-letni staż pracy. Skoro ten okres zatrudnienia nie był kwestionowany a rozstrzygnięcie zależało już tylko od oceny charakteru stosunku łączącego odwołującego ze Spółdzielnią Pracy Produkcji (...) w W. Zakładem Produkcji (...) w C., Sąd uznał za niecelowe przekazywanie do ZUS jako nowego wniosku żądania J. A. przyznania świadczenia przedemerytalnego z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S.. W konsekwencji Sąd uznał, iż odwołujący spełnił wprawdzie warunki wymagane do przyznania świadczenia przedemerytalnego, lecz nastąpiło to dopiero w dacie wniesienia odwołania do Sądu, bowiem dopiero wówczas wykazał 40-letni okres pracy.

Wskazać trzeba, że wprawdzie istotą postępowania odwoławczego od decyzji organów rentowych jest badanie zasadności i legalności zaskarżonych decyzji, lecz żaden przepis procedury nie wyłącza stosowania art. 316 § 1 kpc w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (tak SA w Łodzi w wyroku z dnia 04.09.2012r., IIIAUa 26/12, LEX nr 1217732).

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 13.03.2013r. i przyznał J. A. prawo do świadczenia przedemerytalnego od 13.04.2013r., tj. od dnia następnego po dniu wniesienia odwołania, które należało potraktować jako wniosek złożony z wymaganymi dokumentami.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stosowanego odpowiednio, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do świadczenia przedemerytalnego, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego co do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie ma podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do świadczenia przedemerytalnego, gdyż wymagany staż pracy odwołujący wykazał dopiero przed Sądem i dopiero po wydaniu zaskarżalnej decyzji złożył dokumenty wykazujące dodatkowy okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S..

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.